

Børns perspektiver på inddragelse af fædre, bonusfædre, familie og netværk

NUBUs forskningstræf 2022

Bo Morthorst Rasmussen, Sabine Ellung Jørgensen, Sabina Jæger, Jeanne Vogt

Baggrund for projektet

Erfaringer fra tidligere forskningsprojekter:

- Familierådslagning og netværksinddragelse
- Netværksanbringelser – Et uforløst potentiale

Tendenser der viste sig:

- At fædre og deres netværk (mænd) var underrepræsenteret i det sociale arbejde

Forskningsoversigt:

- Meget sparsom dansk forskning der belyser og har fokus på mænds deltagelse/inddragelse

Har vi glemt fædre, bonusfædre og deres familie og netværk i det sociale arbejde med børn og unge?

-En undersøgelse af to kommuners inddragelsespraksis

Forskningsrapport 2022

<https://www.ucviden.dk/da/publications/familier%C3%A5dslagning-i-esbjerg-kommune-2014-2018-evaluerings-og-for>

<https://www.ucviden.dk/da/publications/netv%C3%A6rksanbringelser-et-uforl%C3%B8st-potentiale>

Forskningsoversigt

- Den forskningsoversigt der er udarbejdet som led i vores undersøgelse, er sket på baggrund af søgninger i danske, norske, svenske og engelske databaser.
- Der findes flere nordiske og internationale studier der beskæftiger sig med emnet, men dansk forskning i fædres inddragelse på børneområdet er yderst sparsom og der forefindes ikke danske undersøgelser, der har inddragelse af fædre i børnesager som et særskilt fokus.
- De få undersøgelser der findes i dansk kontekst, (*som behandler fædres rolle i udsatte børns liv, men som ikke har fædres inddragelse som fokus*) er af ældre dato (herunder SFI's forløbsundersøgelser)
 - (Christensen & Egelund, 2001), (Christoffersen, 2002) og en børneforløbsundersøgelse (årgang 1995) (Egelund et al., 2004).
- Den tilgængelige viden gør det således ikke muligt, at pege på om der i løbet af de seneste 20 år er sket en udvikling i den måde fædre inddrages på i børnesager i Danmark.

Forskningsoversigt

- Forståelse/forklaring
- Udredning
- indsats

Forskellige forskningspositioner der søger at forklare mænds manglende deltagelse/inddragelse tegner et billede af:

➤ Usynlige fædre

- Ensidigt fokus på mødre og et fravær af fædre - fædre betegnes som "skygger" eller "spøgelse"

➤ Manderoller og maskuline identiteter

- Kønsforskelle i hjælpsøgende adfærd - At fædre selv undviger kontakten med de sociale myndigheder fordi det at søge hjælp er uforeneligt med den maskuline selvopfattelse ift. egenskaber, roller og adfærd.

➤ Maternal gatekeeping

- Mødre der skjuler eller tilbageholder informationer om/for faderen eller andre mænd involveret i barnets liv.

➤ Det feminiserede hjælpeapparat

- En skæv kønsfordeling blandt de ansatte (overrepræsentation af kvinder) → en mødre-orienteret hjælperkultur, hvor mænd ikke føler sig velkomne og hvor myndighederne i overvejende grad fokuserer på mødrene

I vores undersøgelse: kvinder (93%)

➤ Traditionelle kønsnormer og kulturelle stereotyper

- Ideologien (blandt socialarbejdere) om ligestilling i forældreskabet, udfordres af den praktiske virkelighed.

Projektets formål og undersøgelsesspørgsmål

Formål:

- Formålet med projektet er at undersøge i hvilket omfang og hvordan fædre/andre mænd i børnenes liv, inddrages i det sociale arbejde med børn og unge.

Vores gensidigt afhængige undersøgelsesspørgsmål er:

- Har vi glemt far, bonusfar og deres familie og netværk i det sociale arbejde med børn og unge?
- Hvad er aktørernes perspektiver på inddragelsen og dens udfordringer?

Kvantitative og kvalitative data

Undersøgelsen er gennemført i 2019-2022 på baggrund af en kvantitativ registrering af inddragelsen i samtlige 1298 sager i to kommuner.

Desuden er der gennemført 76 interviews med rådgivere i to familieafdelinger, fædre/bonusfædre, børn og farmødre/farfædre, hvorigennem vi har undersøgt omfanget af inddragelsen samt aktørernes perspektiver og udfordringer i forbindelse med inddragelse i socialt arbejde.

Undersøgelsen er finansieret af Socialstyrelsen.

Præsentation

Titel:

- Har vi glemt fædre, bonusfædre og deres familier og netværk i det sociale arbejde med børn og unge?
 - *En undersøgelse af to kommuners inddragelsespraksis*
- Børnenes perspektiver på fædre og bonusfædres inddragelse, er et udsnit af den samlede forskningsrapport, som dækker over flere perspektiver:
 - Socialrådgivere
 - Fædre
 - Bonusfædre
 - Bedsteforældre
 - Bonus-bedsteforældre
 - Børn

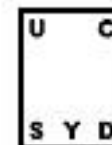
<https://www.ucviden.dk/da/publications/har-vi-glemt-f%C3%A6dre-bonusf%C3%A6dre-og-deres-familier-og-netv%C3%A6rk-i-det->

Har vi glemt fædre, bonusfædre og deres familie og netværk i det sociale arbejde med børn og unge?

-En undersøgelse af to kommuners inddragelsespraksis

Forskningsrapport 2022

Bo Morten Rasmussen, Sabine Jørgensen, Sahina Jøger & Jeanne Vogt UC SYD

Udarbejdet af UC SYD og finansieret af Socialstyrelsen

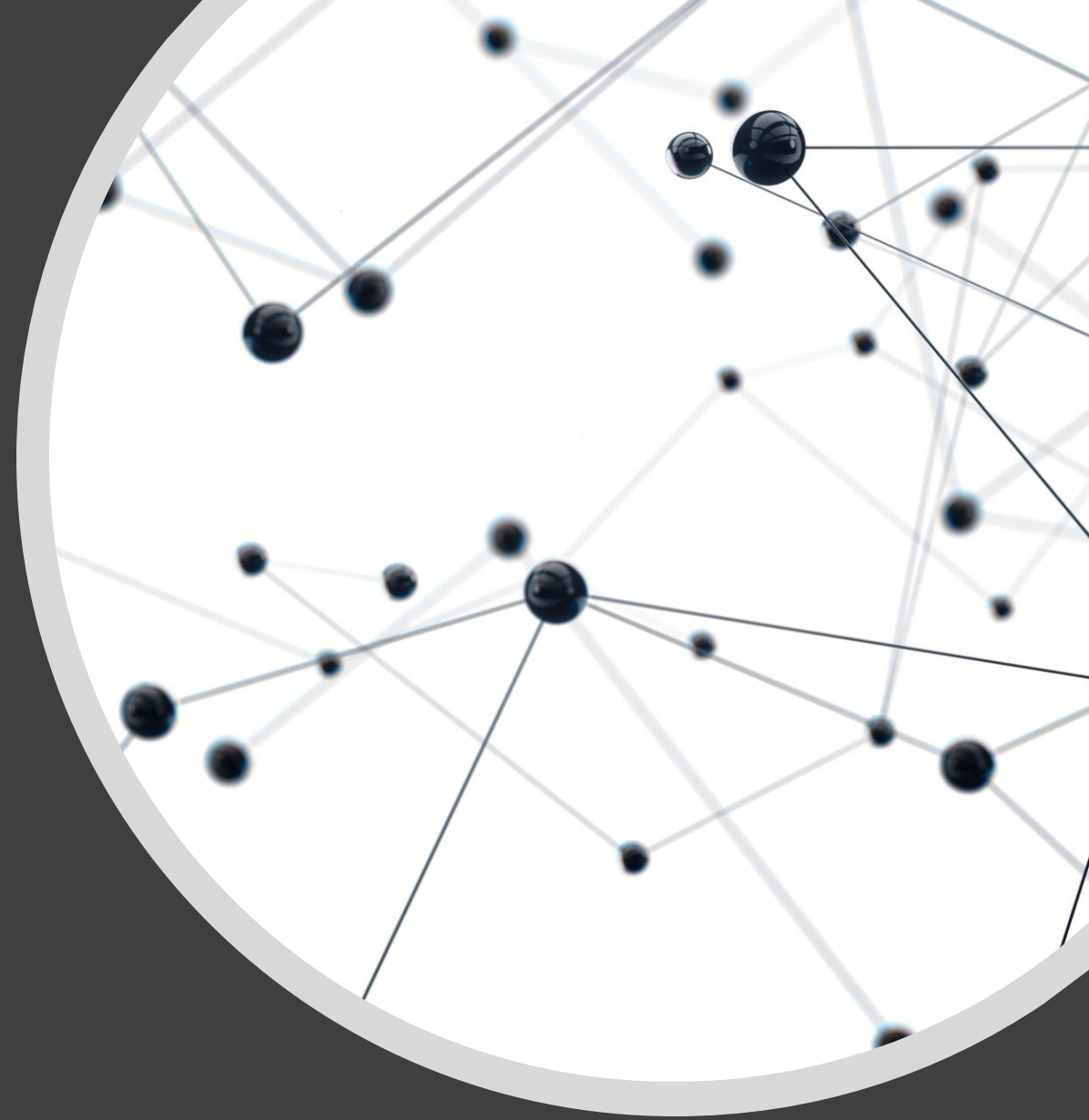

Børns perspektiver på inddragelse af fædre, bonusfædre, familie og netværk

Datagrundlag

- 10 børn, 4 piger og 6 drenge i alderen 9-17 år.
- På interviewtidspunktet var 7 af børnene anbragt uden for hjemmet, to af drengene boede hos deres far og en hos sin bonusfarfar.
- 7 af interviewene blev gennemført under Coronanedlukningen (start 2021) og er derfor foretaget online, resten blev gennemført i kontorlokaler hos de kommuner, der havde formidlet kontakten.

Børns oplevelser af fædres inddragelse

- Der er stor variation imellem hvem børnene oplever som inddraget i sagsprocessen og hvordan, herunder hvorvidt far har været inddraget mere end mor
- Der er dog eksempler på at far opleves mindre inddraget og tildeles en rolle som informationsmodtager frem for en mere aktivt involveret rolle
- Dette problematiseres ikke nødvendigvis af barnet
- Hvis moren eksempelvis vurderes at have mest styr på det, så vurderer barnet det ikke nødvendigvis som vigtigt at faren involveres ud over de informationer han modtager fra moren

I: Synes du kommunen har snakket lige så meget med din far som de har snakket med din mor?

T: nej! ((griner))

I: ((griner)) prøv at sig lidt mere om det

T: de har snakket mere med min mor end de har snakket med min far

(...)

I: okay, hvad tænker du?

T: jeg synes det er fint nok

I: ku' du godt have tænkt dig at din far var med til møderne oppe på kommunen der i starten?

T: næh

I: så det er lige meget for dig eller hvad?

T: ja han kunne ikke gøre noget alligevel

I: ville det have været rart hvis han var der

T: hm det ville ikke gøre nogen forskel for han vil alligevel have fået det at vide

(Dreng, "T", 16 år, anbragt uden for hjemmet)

Børns oplevelser af forældres inddragelse – mere generelt

- Børnene orienterer sig mod forskellige faktorer som betydningsfulde i forhold til relevansen af inddragelsen (uanset om det handler om far eller mor eller andre):
 - ❖ hvor tæt barnet oplever at være på den voksne (relationens kvalitet)
 - ❖ hvorvidt den viden den voksne kan bidrage med vurderes som relevant af barnet (ville det gøre en forskel)
 - ❖ om barnet vurderer at den viden den voksne får adgang til i forbindelse med inddragelsen er relevant
 - ❖ Om forælderen (faren) får information på anden vis end at være direkte inddraget (fx gennem moren)
 - ❖ Biologiske bånd har betydning – men betyder ikke alt

J: Hun [sagsbehandleren] snakker ikke med min mor og hendes kæreste og min far og hans kæreste. Det er kun min mor og far, der sådan er inde over det fordi at min mors kæreste jeg er ikke hans datter og jeg er ikke min fars kærestes datter det er så'n. Det er jo min mor og far og jeg er jo deres barn, så derfor synes jeg ikke de skal være inde over en beslutning med hvad der sker med mig. Derfor synes jeg ikke min sagsbehandler hun skal have kontakt med dem fordi de kan ikke rigtig beslutte noget for mig.

(Pige, "J" 15 år, anbragt uden for hjemmet)

Og hos "M", som her fortæller om den relation han har til sin bonusmor, som har fungeret som hans mor, siden han var tre år gammel:

M: Jeg kender faktisk min bonusmor bedre end jeg kender min rigtige mor fordi indtil jeg var tre der gik min far og mor fra hinanden. Så så jeg ikke min mor i rigtig rigtig lang tid, sådan indtil jeg var fire-fem år, så så jeg hende igen. Og siden da har min bonusmor været der og så har jeg kun været hjemme hos min rigtige mor hver anden weekend eller sådan noget. Og så sådan noget en uge eller sådan noget i ferierne (...) men det der med adoption det har jeg fået at vide mange gange at hvis jeg gerne vil have det så kan vi godt finde ud af det, men det vil jeg ikke

I: at hun adopterede dig

M: ja fordi både min rigtige mor og min bonusmor har sagt mange gange at hvis det er så ku' vi finde ud af det, men jeg har bare sagt nej fordi jeg vil ikke miste noget af min familie

(dreng, "M" 14 år, anbragt uden for hjemmet)

Inddragelsens sammenhæng med familiens sammensætning og familiens historie

- Familiens historie og sammensætning er central for at forstå børnenes oplevelser af **hvordan og hvorvidt** fædre, bonusfædre og deres familie er inddraget, herunder hvem i familien og netværket børnene oplever som relevante at inddrage
- Det vi kan høre at det går igen når børnene fortæller om hvem der har været involveret i sagsforløbet og hvorfor er beretninger om:
 - Samlivsbrud (forældremyndighed, nye partnere mv)
 - Flytninger (geografisk afstand)
 - sygdom og dødsfald
 - hvem barnet har haft kontakt til gennem opvæksten,
 - hvem barnet har boet hos (og hvor længe)
 - aktuelle og historiske konflikter familiemedlemmer imellem

”Den eneste person jeg ville have haft lyst til at have involveret det er min farfar. Han døde så for syv-seks år siden, så han var der ikke. Det var lige før, det var faktisk midt i det hele”

(”P”, dreng 12 år)

J: Der var et tidspunkt hvor jeg ikke snakkede med ham i tre år. Det gad jeg ikke, men nu er det ham jeg gerne vil bo ved. Nu er det mere min mor jeg lukker ude. Han er altid træt. Min mor kan jeg ringe og brokke mig til men det kan jeg ikke rigtigt til min far. Han reagerer på nogle lidt andre punkter end min mor. Han ved ikke rigtigt hvad han skal sige og så ringer han til min kontaktperson. Han tager det mere seriøst end min far. Efter det der ser sket mellem ham og mig, så tør han ikke.

I: Hvordan kan det være I mistede kontakten.

B: der var fordi jeg havde sagt til kommunen at han havde begået vold fordi han havde fået at vide af hans psykolog at hver gang jeg flippede ud og ikke ku' mere og jeg rendte rundt i lejligheden og var helt sindssyg hvis man kan sige det på den måde så fik han at vide at han bare skulle tage fat i mig og bare lægge mig ned op gulvet og bare holde mig sådan for munden agtigt indtil jeg slappede af øh. Men det hjalp jo ikke på mig for så kunne jeg ikke trække vejret og det gjorde det hele helt værre (...) Da jeg var lidt ligeglad med ham så gik jeg ikke op i det. Han skulle bare fucke af. Jeg gad ikke have noget med ham at gøre. Jeg ville ikke have kontakt.

(...)

I: Prøvede din far at få kontakt

J: Nej han holdt sig meget væk

(...)

I: Hvad gjorde at I begyndte at få kontakt igen

J: At jeg blev tvunget til at besøge ham og så endte det med at jeg boede sammen med min far i fire uger og så var det ham jeg mere vil være sammen med ham end min mor. Jeg blev træt af min mor.

I: Er der nogle ting hos din far som du synes er rart lige nu som er noget af det der gør at du hellere vil være hos ham?

J: jamen hans kæreste hun øhm. Hun har været på børnehjem, så hver gang jeg kommer hjem så forstår hun mig og det der med at der ligesom er børn så jeg er ikke alene.

(Pige, "J" 15 år, anbragt uden for hjemmet)

Børnenes bud på forklaringer på manglende inddragelse

- Forhold og egenskaber hos fædre
- Forhold og egenskaber hos de professionelle/sagsbehandleren
- Forhold og egenskaber hos mødre

Forhold og egenskaber hos fædrene

- Beskrivelser af passive fædre der i børnenes øjne er travle med andre ting (særligt arbejde) og som måske heller ikke har så meget at sige
- Det er bemærkelsesværdigt at den manglende deltagelse ikke umiddelbart problematiseres af børnene og opleves som mere eller mindre selvfølgelig, fx med referencer til at mor har mere styr på det.
- Manglende tid bliver en generaliseret årsagsforklaring, som ikke kan knyttes (i hvert fald ikke direkte) til et fravalg af at involvere sig i barnets liv – og som dermed ikke indebærer en trussel mod relationen eller barnets selvopfattelse.

Forhold og egenskaber hos fædrene – fortsat

I: Er dig og din fars kontakt blevet dårligere efter I er kommet i kontakt med kommunen

M: Den er faktisk blevet lidt bedre (...) den var meget dårligere førhen men den er blevet lidt bedre efter vi fik kontakt til kommunen (...) vi fik en øhm vi snakkede ikke så meget sammen og når vi skulle til møde med kommunen så var det mest min mor der tog med, men så fik vi sådan en familie- kommune sådan en fra kommunen der, familiebehandler eller sådan noget. Og så begynde de at sige at du også bliver nødt til at komme til møderne og vise dig lidt mere og så'n og så begyndte han at komme mere, **men det var ikke meget han havde tid.**

I: hvad tror du at grunden var altså var det mest at din far ikke havde tid eller var det mest fordi socialrådgiveren eller familiebehandleren ikke var gode nok til at tage ham med ind

M: altså **jeg tror mest det var fordi han ikke havde tid** fordi at hver gang der var møder altså inden det var så sagde han godt at han havde fået besked fra dem, men han havde ikke tid og sådan noget, **så det var mere sådan ham der ikke havde tid.**

I: ved du hvad det var der gjorde at han ikke havde tid

M: nej han sagde bare at han lavede noget andet, noget arbejde eller sådan noget så jeg ved det ikke

(Pige, "M" 15 år, anbragt uden for hjemmet)

T: min far han er i stalden og så har han ikke rigtig tid (...) min far har også altid valgt at det skulle være hende. Han sagde i hvert fald at det var noget med at min mor havde mere styr på det eller sådan noget. Jeg forstod det ikke helt (...) min far stoler lidt mere på min mor at hun har styr på det end han havde.

(Dreng "T", 16 år, anbragt uden for hjemmet)

M: så havde min far ikke lige noget at sige

(Dreng, "M" 17 år, bor hos bonus-farforældre)

Forhold og egenskaber hos sagsbehandleren/de professionelle

- Problemer med at navigere mellem aktive mødre/bonusmødre og mere passive fædre
 - ❖ Når "far glemmes"

I: hvordan tror du det kan være at det er sådan, hvis du skulle komme med en forklaring

B: det aner jeg virkelig ikke, måske glemmer hun det (...) det er nok min mor der kontakter mest min sagsbehandler, min far han kontakter hende ikke så meget"

(Pige, "J" 15 år, anbragt uden for hjemmet)

- ❖ Når kvinderne snakker for meget (mor/bonusmødre) og far er mere tavs

I: og den vigtigste pointe i forhold til at få fædre mere på banen. Hvad ku' det være. Har du en idé til det.

A: snak med dem. Snak med dem lad dem sige noget i stedet for at det er kvinden der hele tiden siger noget

I: er det din oplevelse at det tit og ofte. Altså at det har været kvinden

A: ja! Det var det i hvert fald hjemme ved mig da min sagsbehandler hun var der så stod der faktisk i mine papirer: "[fars kones navn] snakker for meget [fars navn] siger ikke ret meget"

I: har du en idé om hvorfor det mon egentlig er sådan

A: nej. Jo måske er min far bare er så stille når der er mennesker han ik kender

I: ku' socialrådgiveren være bedre til at spørge din far om noget

A: ja

(Pige, "A" 17 år, anbragt uden for hjemmet)

Forhold og egenskaber hos sagsbehandleren - fortsat

❖ Når sagsbehandleren er bange for mor

"Hvis min mor ville have ændret et eller andet så gjorde hun lige præcist efter hende, fordi hun var bange for min mor. Min mor har mange tatoveringer og sådan noget. Hun troede det var sådan en rocker der kom efter hende. Hende den lille [sagsbehandlers navn] der hun var pissebange for min mor. Hver gang min mor sagde et eller andet så blev det så'n og så'n og så'n og så ændrede hun ligesom planen da jeg var hos min farmor og farfar dengang så det gik jo ikke ligesom de ville have at det skulle gå men gik efter min mors hoved i stedet for. Min mor ændrede i planerne"

(Dreng, "M" 17 år, bor hos bonusfarforældre)

Forhold og egenskaber hos sagsbehandleren - fortsat

❖ Betydning af sagsbehandlerens køn

- Et efterfølgende sagsbehandlerskift havde stor betydning for ”M”s egen oplevelse af være involveret i sin sag, idet den nye sagsbehandlers måde at samarbejde med moren på var anderledes.
- Den nye sagsbehandler er en mand og selvom de kvaliteter der beskrives som positive hos ham ikke er kønnede i udgangspunktet (han beskrives som god til at lytte, handlekraftig m.v.), så er det tydeligt at ”M” og hans farfar tilskriver de gode egenskaber sagsbehandlerens køn
- Han tillægger det at den nye sagsbehandler er mand, stor betydning for hans stil og succes med at håndtere moren (som den tidligere sagsbehandler var bange for) og fremhæver i sin beskrivelse af sagsbehandleren at han har ”oplevet meget”, herunder været på jagt og i militæret:
- Her er ”M” der svarer:

Han har ikke den der som [tidligere sagsbehandlers navn] som var meget bange for min mor. [ny sagsbehandlers navn] han har den der... Det kan godt være han er en lille gut, men han kommer ude fra [navn på bydel] af, han har oplevet meget. Han har jo være i jagt og alt muligt jo (mm) og i militæret og alt muligt jo. Han har det så'n: ”jeg går til sagen som den er (ja) og så forklarer jeg hende med ord” det har han fortalt mig op til flere gange ”jeg forklarer simpelthen bare din mor, det er så'n og så'n og så'n det er” og så min mor hun bliver helt tavs til sidst, så har [navn på ny sagsbehandler] ligesom sat hende på plads ik (mm) så indfinder hun sig fandme efter det.

(Dreng, ”M” 17 år, bor hos bonusfarforældre)

Betydning af sagsbehandlerens køn - fortsat

- Da interviewereren spørger videre ind til forskellene mellem mandlige og kvindelige sagsbehandlere, tilslutter både "M" og hans bonus-farfar sig interviewerens kandiderende årsagsforklaring – at det handler om at mænd er mere konkrete, at de "kalder en spade for en spade":

I: Så du siger de har forskellige talemåder og de har forskellige handlemåder. Så hvis vi nu skal gå ind i det du siger med forskellige talemåder, hvordan taler de forskelligt (.) med jer

B: altså man kan sige begge to de er jo høflige, der er jo ikke nogen forskel der

I: men er der noget I at en mand kalder en spade for en spade. Er det det?

F: ja jeg tror det er så'n noget

B: Ja jeg sku' lige til at sige det. Når du siger det så'n der ja der er et eller andet

I: er de mere konkrete?

B: ja!

F: ja!

B: det er de. Det var lige det ord der man sidder og det er svært man kan ik. Det er svært at sætte ord på når der kommer det der spørgsmål. Hvad er forskellen (...) Der må du lige hjælpe lidt med nogle ledetråde derovre ((griner)).

(dreng, "M" 14 år og farfar)

Betydning af sagsbehandlerens køn - fortsat

- Køn fremhæves som noget, der sætter en begrænsning for kvinders indlevelsesevne i drenges oplevelsesverden – at der er forskel på kvindefølelser og mandefølelser.

I: Tror I det gør en forskel om I har en kvindelig socialrådgiver eller en mandlig?

M: det er en ting der er sikkert. Det ved jeg med sikkerhed.

I: og hvad er forskellen der. Det er jo interessant

M: jeg kan fortælle det. En mand har brug for en mand en kvinde har brug for en kvinde (...) det er ikke altid en kvinde har forståelse for hvordan en dreng har det. Det kan godt være en kvinde kan være mor for en dreng men en mor kan heller aldrig gå ind og se alle de følelser som en dreng har fordi hun er en kvinde (..) for os to vi kommer meget nede på havnen vi har vores mandlige samfund dernede vi er ude og fiske og så'n noget (...) så får du altså lettere ved at snakke med en mand når du lever i så'n et miljø (..) jeg kan ikke dele alle følelser med min kæreste. Det er kvindefølelser. Det har de altså brug for en kvinde til

(dreng, "M" 14 år og farfar)

Forhold og egenskaber hos mødrene

❖ Mødres modstand mod involvering af fædre (maternal gatekeeping)

- I det følgende citat forklarer ”J” hvordan hun egentlig godt kunne tænke sig at sagsbehandleren talte mere med hendes far og hendes fars kæreste, idet det kunne bidrage til at se hende fra nye vinkler.
- Men ”J” tror det vil afføde stærke negative reaktioner fra moren hvis hun fortæller hende at hun ønsker at faren og farens kæreste blev involveret mere.

I: var der andre i din familie hun godt kunne snakke med for at lære dig lidt bedre at kende

B: det ved jeg ikke. Hun ku' snakke med, måske med min fars kæreste og min far nogle gange fordi med dem der kommer jeg ud med rigtig rigtig meget. Min mor der råber jeg bare og er pissesur. Ved dem der sidder jeg ned og snakker med dem og forklarer dem det. Så jeg ku' godt tænke mig at hun snakkede med min far og min fars kæreste lidt mere. Det ved jeg godt hvis jeg sagde det til min mor så vil hun være pissesur og være lidt irriteret over det, men det synes jeg virkelig hun sku'. Så vil hun nok se mig fra nogle andre synsvinkler og det synes jeg ikke rigtig hun gør. Jeg synes hun ser mig fra det ene, men hun skal også se mig fra de tusind andre, så hun måske kan komme lidt ind på mig

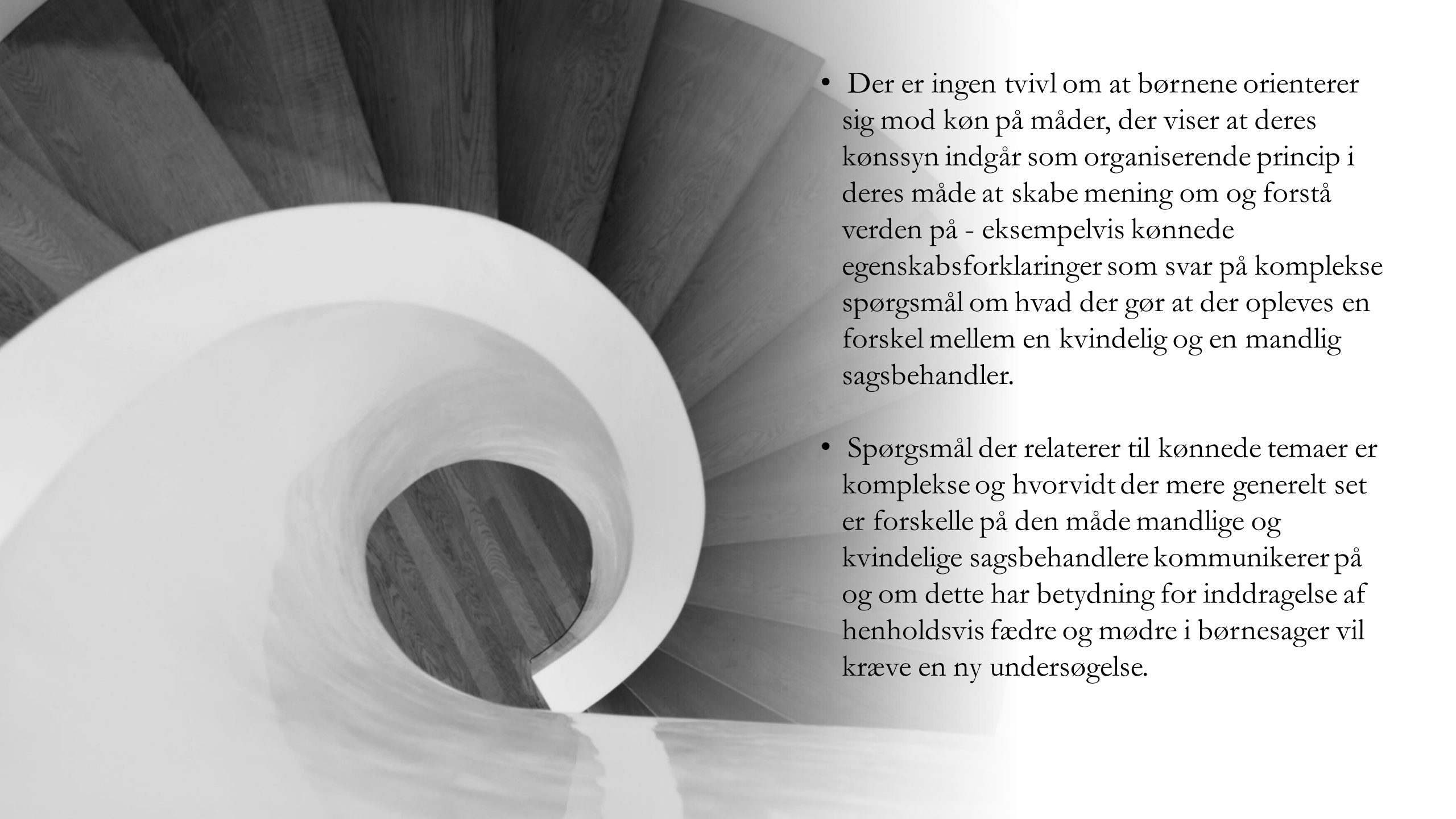
(Pige, ”J” 15 år, anbragt uden for hjemmet)

Konklusioner

- Der er store variationer i børnenes oplevelser af hvem der inddrages i sagsprocessen og hvordan.
- Der tegner sig ikke noget generelt billede af at fædre, bonusfædre og deres familier og netværk er blevet glemt, set fra børnenes perspektiv.
- I interviewciterne præsenteres vi for meget forskellige fortællinger om de roller fædre, bonusfædre og deres familie og netværk har spillet (eller ikke spillet) i børnenes liv under opvæksten, samt de processer der kan føre til at kontakter opstår, brydes og genetableres.
- Det er tydeligt at situationerne og relationerne er dynamiske og kan ændre sig over kortere eller længere tid – enten grundet hændelser i familien og blandt dens medlemmer eller med indgriben udefra eller en kombination heraf.
- Overordnet set fremstilles fædre og bonusfædre dog mere passive i samarbejdet end mødre og bonusmødre, hvilket tyder på at det kræver aktiv handling fra de professionelles side hvis fædre, bonusfædre og deres familier skal mere på banen

-
- Der er ingen tvivl om at børnene orienterer sig mod køn på måder, der viser at deres kønssyn indgår som organiserende princip i deres måde at skabe mening om og forstå verden på - eksempelvis kønnede egenskabsforklaringer som svar på komplekse spørgsmål om hvad der gør at der opleves en forskel mellem en kvindelig og en mandlig sagsbehandler.
 - Spørgsmål der relaterer til kønnede temaer er komplekse og hvorvidt der mere generelt set er forskelle på den måde mandlige og kvindelige sagsbehandlere kommunikerer på og om dette har betydning for inddragelse af henholdsvis fædre og mødre i børnesager vil kræve en ny undersøgelse.

Konklusioner - fortsat

- Selvom spørgsmålet om hvorvidt vi har glemt far, bonusfar og deres familie og netværk ikke trænger sig på hos de børn vi interviewede, så udtrykker de sig gennemgående klart om hvilke personer, de selv ønsker involveret i deres liv, hvornår og til hvad.
- Børnenes vurdering af relevansen af inddragelsen hænger bl.a. sammen med hvor tæt barnet oplever at være på den voksne, om den voksne i barnets øjne har noget at bidrage med, samt hvorvidt barnet oplever at det er vigtigt at den voksne holdes informeret om væsentlige forhold i barnets liv.
- Den måde informationer distribueres på kan have betydning for barnets relation til forældrene og andre omsorgspersoner, idet forskelle i informationsniveauet forældrene imellem kan give anledning til konflikter og vække utryghed hos barnet.
- Biologiske bånd har betydning – men betyder ikke alt
- Børnenes ønsker i forhold til inddragelse er ikke statiske - der kan være perioder hvor et familiemedlem ønskes involveret i mindre grad og perioder hvor det samme familiemedlem ønskes involveret mere.

Konklusioner – og et par anbefalinger

- Billedet kompliceres af at barnet kan ændre mening, hvis det bliver hjulpet lidt på vej – eksempelvis til at genetablere en kontakt med en far, hvor kontakten har været brudt i en periode (og hvor barnet måske ikke umiddelbart selv ønsker kontakten).
- Professionelles handlinger kan således gøre en positiv forskel i form af etablering af nye og genetablering af brudte relationer, hvilket nogle gange kræver håndtering af historiske og aktuelle konflikter som har betydning for familiesammensætningen og -dynamikken

Sammenfattende synes det således vigtigt at professionelle:

1. lytter til barnets ønsker
2. ikke tager noget for givet når det handler om at involvere de mennesker i barnets liv, som barnet oplever betydningsfulde at involvere
3. arbejder aktivt på at aktuelle og potentielle omsorgspersoner i barnets netværk bliver eller bliver ved med at være en ressource i barnets liv
4. er opmærksomme på at det kan kræve ekstra indsats at få fædre og bonusfædre på banen
5. er opmærksom på at den måde information til forældrene organiseres og distribueres på kan have relationelle konsekvenser
6. Har øje for uudnyttet relationelt potentiale hos voksne omsorgspersoner i barnets netværk, som barnet ikke selv har øje for, herunder mødres nye partnere.

Spørgsmål og afrunding

Har vi glemt far, bonusfar og deres familie og netværk?

Kontakt

- Bo Morthorst Rasmussen – BMRA@ucsyd.dk
- Sabine Ellung Jørgensen – SAJO@ucsyd.dk
- Sabina Jæger – SAJJ@ucsyd.dk
- Jeanne Vogt – JVOG@ucsyd.dk

